

Aan Provinciale Staten

ONDERWERP	Samenwerkings- en realisatieovereenkomst voor de doorfietsroute Utrecht Science Park-Veenendaal	TELEFOONNUMMER	+31652018649
DATUM	15-02-2022	E-MAILADRES	Hans.van.engelenburg@provincie-utrecht.nl
DOCUMENTNUMMER	UTSP-2078813432-106781	DOMEIN/OPGAVE	MOB
VAN	Hans van Engelenburg	TEAM	ET2
NUMMER PS	PS2022MM	PORTEFEUILLEHOUDER	Schaddelee

Geachte dames en heren,

Essentie / samenvatting:

Op 15 februari 2022 hebben wij besloten de samenwerkings- en realisatieovereenkomst (hierna: SOK en ROK) aan te gaan voor de doorfietsroute tussen Utrecht Science Park (hierna: USP) en Veenendaal, 'de Via Regia', met de Universiteit Utrecht Campusbeheer en de betrokken gemeenten Utrecht, Bunnik, Utrechtse Heuvelrug, Rhenen en Veenendaal. Dit is een belangrijke mijlpaal op weg naar de realisatie van deze doorfietsroute.

Inleiding:

In het Mobiliteitsprogramma 2019-2023 en het Uitvoeringsprogramma Fiets 2019-2023 staat dat de provincie Utrecht (hierna: de provincie) de regie neemt om te komen tot de kwaliteitsverbetering van zeven prioritaire doorfietsroutes. Provinciale Staten heeft daarvoor budget gereserveerd. Door het sluiten van intentie- en vervolgens uitvoeringsovereenkomsten met de andere betrokken wegbeheerders geven wij uitvoering aan dit beleid. Inmiddels zijn voor vier routes de SOK en ROK getekend (Utrecht Amersfoort, Utrecht IJsselstein, Amersfoort Bunschoten en Utrecht Woerden). Met deze vijfde route erbij, is daarmee € 41 miljoen aan gezamenlijke investeringen in deze fietsroutes vastgelegd.

In juli 2019 is de intentie uitgesproken om de doorfietsroute van USP, via Bunnik, Driebergen, Doorn, Leersum, Amerongen, Rhenen en Veenendaal en vice versa aan te leggen, daarvoor gezamenlijk onderzoek uit te voeren, en naar aanleiding daarvan al dan niet tot uitvoering te besluiten. In de afgelopen ruim twee jaar hebben universiteit, gemeenten en provincie gezamenlijk gewerkt aan het voorlopig ontwerp, de kostenraming en een planning van de route. In opdracht van de provincie heeft een ingenieursbureau de werkgroep hierbij ondersteund. De ontwerpen zijn besproken met vertegenwoordigers van de Fietzersbond, wijkverenigingen, Staatsbosbeheer, Rijkswaterstaat, natuur- en milieuorganisaties en andere belanghebbenden. Op trajectdelen in Bunnik en Veenendaal heeft online participatie plaatsgevonden. De resultaten van deze voorbereiding zijn vastgelegd in een SOK en een ROK. Door ondertekening van deze overeenkomsten worden de afspraken over de verdere uitwerking, realisatie en beheer van de route en de financiële bijdrage vastgelegd, en kan de uitvoering beginnen.

Toelichting:

Met het vaststellen van de voorliggende SOK en ROK voor de doorfietsroute USP-Veenendaal, komen de gemeenten Utrecht, Bunnik, Utrechtse Heuvelrug, Rhenen en Veenendaal, de Universiteit Utrecht Campusbeheer en de provincie tot een akkoord over het tracé, het voorlopig ontwerp, de kostenverdeling en de uitvoeringsafspraken voor de realisatie van de route. Wanneer ook de andere colleges de overeenkomst hebben vastgesteld, kan op 23 februari 2022 ondertekening plaatsvinden en kan het project doorfietsroute overgaan tot realisatie. Het college van Bunnik tekent onder voorbehoud van instemming van de raad met de benodigde financiële bijdrage. Dit besluit volgt in mei 2020. Indien de raad onverhoopt niet instemt, kunnen de andere partijen het project starten en kan de gemeente Bunnik eventueel later alsnog aanhaken. Om redenen van gebrek aan capaciteit bij de gemeenten Utrechtse Heuvelrug, Rhenen en Bunnik, is de provincie bereid voor deze drie gemeenten de route op de gemeentelijke wegen aan te leggen. De planning is dan dat eind 2024 de route kan worden geopend.

De route is ruim 30 kilometer lang en start (van west naar oost) op de Bolognalaan in Utrecht Science Park en loopt via Bunnik, Odijk, Driebergen, Doorn, Leersum, Amerongen over de Heuvelrug via Rhenen en eindigt in Veenendaal op de Raadhuisstraat.

Kaart 1 Tracé

Zie: [Doorfietsroutes in de provincie Utrecht \(arcgis.com\)](https://arcgis.com)

Het ontwerp is een voorlopig ontwerp (VO). Via (online) participatie is het ontwerp aangevuld en verrijkt. Dit ontwerp legt de basiskwaliteiten vast (wegontwerp, dwarsprofielen, ruimtebeslag, maatvoering, materiaalgebruik, taluds, etc) op basis waarvan de voorgestelde afspraken zijn te maken over de uitvoering en kostenverdeling, zoals vastgelegd in SOK en ROK.

Belangrijke elementen in het VO zijn:

- Aanpassingen aan de Bolognalaan en Zandlaan in USP.
- Aanleg van een fietspad door akker aansluitend op het Eikenpad en Van Zijldreef in Bunnik.
- Herinrichting tot fietsstraat van de parallelweg Traverse/Schoudermantel in Bunnik.
- Aanleg van een fietsstraat en 30 km zone op de parallelweg van de provinciale weg N229 tussen Bunnik en Odijk.
- Aanleg/ herstel fietspad langs de A12 bij de landelijke politie/Hoofdstraat Driebergen.
- “Verschungen” van VRI’s in Bunnik en Driebergen, dat wil zeggen: het inbouwen van de mogelijkheid dat fietsers met een app eerder groen krijgen, voor rekening van de provincie (uitbreiding van het Schwung-project).
- Aanleg van een fietsstraat tussen Rosariumlaan en Akkerweg in Driebergen.
- Verbeteren en veiliger maken van wegverharding en fietspaden in Driebergen, Leersum en Amerongen, veiliger maken van diverse rotondes in deze plaatsen.
- Vernieuwen van de fietspaden langs provinciale weg N225, aanbrengen van glasparels voor beter zicht in het donker tussen Doorn en Leersum.
- Verbreden van het onveilige fietspad Veense Weg tussen Amerongen en Veenendaal over de Heuvelrug, aanbrengen glasparels.
- Aanleg fietsstraat Kerkewijk in Rhenen, en Ambachtsstraat en Boslaan in Veenendaal.

In het VO is zoveel mogelijk uitgegaan van de kwaliteitsnormen in het CROW handboek voor doorfietsroutes. Het is in de praktijk echter niet mogelijk om volledig te voldoen aan alle richtlijnen in dit handboek, vanwege ruimtegebrek in de dorpskernen Driebergen, Leersum en Amerongen. Met name voor het fietsveiligheidsknelpunt kruispunt in het centrum van Doorn konden we binnen grenzen van scope, tijd en geld geen goede oplossing vinden. De provincie en de gemeente Utrechtse Heuvelrug spreken af hier gezamenlijk een brede studie te starten naar oplossingen (auto, OV, fiets). Om geen bomen te hoeven kappen en te veel in te breken op natuurwaarden blijft de breedte van het nieuwe fietspad Veense Weg 3 meter in plaats van de idealiter gewenste 4 meter en werken we met glasparels in plaats van verlichting. Met circa 1400 fietsers per dag voldoet deze breedte wel aan de veiligheidsnormen. Hier worden in overleg met Staatsbosbeheer en milieuwergroepen compenserende en mitigerende inpassingsmaatregelen genomen.

Herkenbaarheid van de route komt er door het aanbrengen van bewegwijzering volgens de CROW richtlijn voor bewegwijzering van hoogwaardige regionale fietsroutes. Om de aantrekkelijkheid en herkenbaarheid van de route verder te verhogen, is het voorstel dat de afdeling Cultuur en Erfgoed een kunst- en cultuurproject ontwikkelt rond het thema "Via Regia", de huidige N225, in de tiende eeuw al de weg van Utrecht naar Keulen, een iconische weg in het provinciale cultuurhistorische beleid. De kosten worden gedekt vanuit het fietsbudget. Wat het gaat worden is uitkomst van een op te zetten participatieproces met gebruikers, aanwonenden, instellingen en kunstenaars.

Meetbaar / beoogd beleidseffect

Met het sluiten van de overeenkomst maken wij met de gemeenten afspraken over de aanleg van een doorfietsroute tussen Utrecht en Veenendaal van circa 30 kilometer. De realisatie van de doorfietsroute USP-Veenendaal ("Via Regia") levert een bijdrage aan de doelstelling om 50% van alle ritten onder de 15 kilometer op de fiets te laten plaatsvinden. Specifiek draagt deze doorfietsroute bij aan het stimuleren van het fietsgebruik in het woon-werkverkeer, de bereikbaarheid van de regio en aan een gezonde leefomgeving.

Financiële consequenties:

Om de kosten van in totaal ruim € 15,1 miljoen te dekken, is de kostenverdeling als volgt:

- Bijdrage van de provincie Utrecht circa € 11,0 miljoen
- Bijdragen van de gemeenten tezamen ruim € 3,0 miljoen
- Bijdrage vanuit U Ned € 1,1 miljoen

In het Mobiliteitsprogramma 2019-2023 (vastgesteld door Provinciale Staten juni 2018) is het meerjarig budget voor het uitvoeringsprogramma Fiets vastgesteld. In december 2019 hebben wij het uitvoeringsprogramma Fiets 2019-2023 vastgesteld. Hierin is een verdere invulling gegeven aan het meerjarig budget voor het uitvoeringsprogramma Fiets en is budget opgenomen om de zeven (dit zijn er inmiddels 9) prioritaire doorfietsroutes te realiseren, waaronder deze route.

Verwerking in de programmabegroting

De provinciale bijdrage van afgerond € 11 miljoen wordt financieel gedekt vanuit een tweetal posten. Voor een bedrag van € 7.175.000 is dekking opgenomen in het programma 5. Bereikbaarheid I – Algemeen, beleidsdoel 5.3 'Alle belangrijke werklocaties, middelbare scholen en knooppunten zijn veilig, comfortabel en snel bereikbaar per fiets, waarbij de rol van de fiets in modal shift toeneemt' en de bestemmingsreserve Mobiliteitsprogramma. Dit bedrag verwachten wij als volgt te besteden:

- € 2.009.000 te verstrekken via subsidies;
- € 4.946.000 voor uitvoering van projecten in mandaat door de provincie;
- € 220.000 voor uitgaven aan maatregelen, zoals inpassingsplannen en kunst.

De resterende € 3.848.000 wordt gedekt vanuit het Meerjaren Investeringsplan (MIP). In het reeds door uw Staten vastgestelde MIP 2022 is een bedrag opgenomen van € 882.000, namelijk 'Fiets – maatregelen op de N229, N226, N225, N228 en N417'.

Voor een bedrag van € 2.966.000 dient op een later moment nog een investeringsbesluit te worden genomen. Dit betreft investeringen in de provinciale wegen op de doorfietsroute Veenendaal-Utrecht. In het MIP 2022 is hier wel een bedrag voor opgenomen à € 4.125.000, maar dit heeft nog de status van 'studieproject'. Bij de eerstvolgende actualisatie van het MIP zal dit project worden geactualiseerd en ter besluitvorming aan uw Staten worden voorgelegd. Indien er op dat moment ook al een besluit is genomen over de uitvoering, kan het project overgaan naar de realisatiefase.

Het nog toe te kennen krediet van € 2.966.000 past binnen het door uw Staten vastgestelde kapitaallastenplafond voor Wegen van € 10 miljoen. Zonder structurele verhoging van dit plafond is er nog maar beperkt ruimte voor promotie van projecten vanuit de studiefase, waaronder ook vervangingsinvesteringen. Bij de Kadernota 2023 komen we eventueel met een voorstel voor het toekomstig verloop van het plafond voor kapitaallasten van investeringen voor de beide programma's mobiliteit vanaf 2026. Deze mogelijk verhoogde investeringsruimte maakt eveneens onderdeel uit van de plannen rondom de Groeisprong 2040.

Beheer en onderhoud

Het beheer en onderhoud van de doorfietsroute wordt gedaan door de betreffende wegbeheerder, dat zijn de bij deze doorfietsroute de betrokken gemeenten en de provincie.

Vervolgprocedure / voortgang:

Op 23 februari 2022 staat ondertekening van de overeenkomst gepland. Na het ondertekenen van de overeenkomst dienen vergunningenprocedures te worden doorlopen, worden definitieve ontwerpen gemaakt en worden de aanbestedingen opgestart. De insteek is om ook in het verdere ontwerpproces weer participatie te organiseren, waar belanghebbenden inbreng kunnen geven op de verdere detailuitwerking van het ontwerp. De geplande openstelling van de route is eind 2024.

Gedeputeerde Staten van Utrecht,

Voorzitter,
mr. J.H. Oosters

Secretaris,
mr. drs. A.G. Knol-van Leeuwen